

**Пояснювальна записка до рішення
десятої сесії восьмого скликання Лубенської міської ради
від 18 серпня 2021 року**

**«Про затвердження Програми розвитку Публічної бібліотеки
імені Володимира Малика на 2022-2024 роки»**

З метою забезпечення державної політики у сфері бібліотечної справи, забезпечення реалізації прав громадян на інформацію, бібліотечне обслуговування, можливість вільного та необмеженого доступу до знань, подальшого розвитку та модернізації Публічної бібліотеки імені Володимира Малика Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області приймається «Програма розвитку Публічної бібліотеки імені Володимира Малика на 2022-2024 роки».

Основною метою Програми є підвищення якості бібліотечного обслуговування, залучення якомога більшого числа населення громади до користування бібліотеками, що сприятиме росту інформованості, освіченості громадян, їхній активній участі в житті громади.

Передбачені Програмою напрямки та завдання дадуть змогу здійснити заходи щодо збереження та розвитку бібліотек, покращання інформаційно-ресурсної бази новими періодичними виданнями, творами сучасних українських авторів, впровадження прогресивних систем обслуговування читачів, а також суттєво вплинуть на розвиток бібліотечної справи в Лубенській територіальній громаді.

Програмою визначено напрями діяльності та заходи з виконання Програми; передбачено фінансове забезпечення заходів, визначених Програмою, яке буде здійснюватися в межах видатків, передбачених у місцевому бюджеті і за рахунок інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України.

Директор Публічної бібліотеки
імені Володимира Малика

Валентина СЬОМАК

**ЛУБЕНСЬКА МІСЬКА РАДА
ЛУБЕНСЬКОГО РАЙОНУ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
(десята сесія восьмого скликання)**

РІШЕННЯ

18 серпня 2021 року

**Про затвердження Програми
розвитку Публічної бібліотеки
імені Володимира Малика
на 2022-2024 роки**

З метою забезпечення державної політики у сфері бібліотечної справи, забезпечення реалізації прав громадян на інформацію, бібліотечне обслуговування, можливість вільного та необмеженого доступу до знань, подальшого розвитку та модернізації Публічної бібліотеки імені Володимира Малика Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області відповідно до Закону України «Про бібліотеки та бібліотечну справу», на виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2011 року № 956 «Про затвердження Державної цільової національно-культурної програми створення єдиної інформаційної бібліотечної системи «Бібліотека – XXI», керуючись ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»,

міська рада вирішила:

1. Затвердити Програму розвитку Публічної бібліотеки імені Володимира Малика на 2022-2024 роки (додається).
2. Фінансовому управлінню виконавчого комітету Лубенської міської ради (начальник Романенко Т.О.) здійснювати відповідне фінансування Програми розвитку Публічної бібліотеки імені Володимира Малика на 2022-2024 роки в межах асигнувань.
3. Організацію виконання цього рішення покласти на Управління культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради (начальник Литовченко Ю.М.), Публічну бібліотеку імені Володимира Малика Лубенської міської ради (директор Сьомак В.І.).
4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника Лубенського міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Харченко І.В. та на постійні депутатські комісії з соціальної та гуманітарної політики, освіти та науки та з питань планування бюджету та фінансів.

Лубенський міський голова

Олександр ГРИЦАЄНКО

Додаток
до рішення Лубенської
міської ради Лубенського
району Полтавської
області від 18.08.2021 року

**Програма розвитку Публічної бібліотеки імені
Володимира Малика
на 2022-2024 роки**

**м. Лубни
2021 р.**

Паспорт (загальна характеристика програми)

1.	Ініціатор розроблення Програми	Управління культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа про розроблення Програми	Рішенням десятої сесії восьмого скликання Лубенської міської ради від 18 серпня 2021 року
3.	Розробник Програми	Управління культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради
4.	Співрозробники Програми	Публічна бібліотека імені Володимира Малика Лубенської міської ради
5.	Відповідальний виконавець Програми	Управління культури і мистецтв, виконавчого комітету Лубенської міської ради, Публічна бібліотека імені Володимира Малика Лубенської міської ради
6.	Учасники Програми	Управління культури і мистецтв, виконавчого комітету Лубенської міської ради, Публічна бібліотека імені Володимира Малика Лубенської міської ради
7.	Термін реалізації Програми	2022 – 2024 роки
8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми (кошти міського бюджету)	3788,8 тис.грн. (Три мільйони сімсот вісімдесят вісім тисяч вісімсот гривень)

1. Загальні положення

Публічна бібліотека імені Володимира Малика Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області об'єднує 25 публічні бібліотек, які є місцевими інформаційними центрами для всіх мешканців громади.

Публічні бібліотеки, надаючи своїм користувачам швидкий доступ до інформації в усіх формах, забезпечують реалізацію прав громадян на інформацію, бібліотечне обслуговування, надають громадянам можливість вільного та необмеженого доступу до знань.

Діяльність публічних бібліотек регламентується наступними нормативно-правовими документами:

1. Закон України від 14 грудня 2010 року № 2778-VI «Про культуру» із внесеними змінами.
2. Закон України від 29.04.2021 року № 1432-9 «Про внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо загальних засад надання населенню культурних послуг».
3. Закон України в редакції від 16 березня 2000 року № 1561-III «Про бібліотеки і бібліотечну справу» із внесеними змінами.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2011 року № 956 «Про затвердження Державної цільової національно-культурної програми створення єдиної інформаційної бібліотечної системи "Бібліотека - XXI"».

Програма спрямована на втілення політики держави у сфері бібліотечної справи, модернізацію бібліотек, на посилення матеріально-технічної бази й технологічної інфраструктури, на підвищення якості бібліотечного обслуговування, залучення якомога більшого числа населення міста Лубен та населених пунктів Лубенської територіальної громади до користування бібліотеками, що сприятиме росту інформованості, освіченості громадян, їхній активній участі в житті громади.

2. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Програма

Головне завдання бібліотек, які входять в структуру Публічної бібліотеки імені Володимира Малика, інноваційний підхід до надання інформаційних, культурно-просвітницьких і навчальних послуг.

З метою залучення дітей і молоді до читання й організації дозвілля бібліотеки організовують акції, флешмоби, творчі конкурси. Серед них: «Кращий читач року», «Краща бібліотека року», «Читати модно, читати престижно» тощо.

Значна увага приділяється патріотичному вихованню. Працівники бібліотек постійно долучаються до благодійних акцій, беруть участь у ярмарках інноваційних бібліотечних ідей, професійних конкурсах, тренінгах і проєктах із метою професійного навчання.

Публічна бібліотека ім. В.Малика відповідно до визначених функцій здійснює методичне керівництво й централізоване комплектування своїх

структурних підрозділів – філій необхідною літературою та періодичними виданнями.

Роботі бібліотек сприяють ділові й творчі зв'язки з представниками органів державної влади та місцевого самоврядування, культурно-мистецькими й навчально-просвітницькими закладами, соціальними службами, громадськістю та засобами масової інформації.

Загальна інформатизація суспільства, впровадження нових навчальних програм у закладах освіти, подорожчання книговидавничої продукції дозволяють прогнозувати збільшення кількості користувачів і подальше зростання затребуваності бібліотек.

Але упродовж останнього десятиріччя спостерігається зростання негативних тенденцій, що деструктивно впливають на розвиток бібліотечної справи. Особливу занепокоєність викликає погіршення матеріально – технічної бази та стану документних фондів бібліотек.

Основні проблемні питання, що гальмують розвиток бібліотечної справи й потребують вирішення:

- застаріла матеріально - технічна база, значна фізична й моральна зношеність меблів та устаткування;
- відсутність локальної комп'ютерної мережі за сучасними технологіями;
- недостатня кількість комп'ютерної техніки, мультимедійного обладнання, зношеність наявної комп'ютерної техніки;
- застарілі бібліотечні фонди з різних галузей знань (особливо за шкільною програмою), що потребують оновлення на традиційних, сучасних носіях і в електронному форматі;
- відсутність власного приміщення та нестача на сьогодні приміщень Публічної бібліотеки ім. В.Малика, необхідних для забезпечення обслуговування малозабезпечених, незахищених верств населення.

3. Мета та завдання Програми

Основна мета Програми - підвищення якості бібліотечного обслуговування, залучення якомога більшого числа населення громади до користування бібліотеками, що сприятиме росту інформованості, освіченості громадян, їхній активній участі в житті громади.

4. Основні завдання Програми:

- створення центрів підтримки розвитку громади й безкоштовного забезпечення інформаційних потреб усіх соціальних верств населення; поповнення бібліотечних фондів,
- забезпечення бібліотек територіальної громади вітчизняною й зарубіжною книжковою продукцією та періодичними виданнями;
- популяризація книги й бібліотеки, заохочення до читання через творчо-комунікативні заходи;

- усебічне сприяння освіті й навчанню, розвитку інформаційної грамотності населення, збереження інтелектуальної спадщини нації;
- створення умов для ініціювання бібліотечними працівниками новацій, спрямованих на впровадження актуальних форм і методів бібліотечно-інформаційного обслуговування різних груп користувачів;
- сприяння інтеграції в соціальне життя, розвитку комунікаційних творчих навичок у дітей з особливими потребами, дітей-сиріт, переселенців, учасників антитерористичної операції та малозабезпечених членів громади;
- використання сучасних інформаційних технологій та інформаційних ресурсів;
- розширення доступу до інформаційних ресурсів урядових, громадських і міжнародних організацій, інших електронних бібліотек;
- збереження бібліотечних фондів бібліотек, які реорганізуються;
- подальше впровадження автоматизації бібліотечних процесів;
- комп'ютеризація та інформатизація бібліотек;
- формування інноваційного кадрового потенціалу.

5. Напрями діяльності та заходи з виконання Програми розвитку Публічної бібліотеки імені Володимира Малика на 2022-2024 роки

№ п/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання) і перелік заходів	Строк виконан- ня	Відпові- дальні
1.	Збереження та розширення діючої мережі Публічної бібліотеки імені Володимира Малика		
1.1.	Відкриття бібліотечних пунктів в селах громади, де відсутні стаціонарні бібліотеки	2022-2024	Публічна бібліотека ім.В.Малика
1.2.	Здійснення структурної перебудови бібліотек із метою реалізації їхньої соціальної місії, інформаційно-комунікативних і культурних функцій (зонування бібліотек, облаштування комфортних зон на прилеглий території тощо)	2022-2024	Управління культури і мистецтв
2.	Упровадження інноваційних форм роботи, удосконалення бібліотечно-інформаційного обслуговування населення		
2.1.	Створення належних умов для бібліотечного обслуговування осіб з особливими потребами й малозабезпечених членів громади (встановлення пандусів)	2022-2024	Управління культури і мистецтв
2.2.	Підтримка та розвиток діяльності читацьких об'єднань і клубів за інтересами, удосконалення й забезпечення роботи Молодіжного дебатного центру	2022-2024	Публічна бібліотека ім.В.Малика
2.3.	Розширення традиційних і впровадження й використання інноваційних та інтерактивних форм роботи й реклами бібліотек і читання	2022-2024	Публічна бібліотека ім.В.Малика
2.4.	Проведення роботи з популяризації краєзнавства,	2022-2024	Публічна

	забезпечення проведення щорічних літературних конкурсів, тижнів дитячої та юнацької книги, виїзних заходів (Бібліотечний десант), щорічних читацьких конференцій, літературних квестів; участь у Всеукраїнських конкурсах та загальноміських заходах.		бібліотека ім.В.Малика
2.5.	Відзначення знаменних і пам'ятних дат суспільно-політичного, літературного й культурно-мистецького життя України та світу	2022-2024	Публічна бібліотека ім.В.Малика
2.6.	Розповсюдження рекламних та інформаційних матеріалів про діяльність бібліотек, у тому числі в мережі Інтернет	2022-2024	Публічна бібліотека ім.В.Малика
2.7.	Забезпечення видавничої діяльності Публічної бібліотеки імені Володимира Малика. Розробка й друк методико-бібліографічних видань	2022-2024	Управління культури і мистецтв Публічна бібліотека ім.В.Малика
3.	Поповнення та збереження бібліотечних фондів		
3.1.	Забезпечення бібліотек новими періодичними виданнями та книжковою продукцією	2022-2024	Управління культури і мистецтв
3.2.	Розширення кола джерел комплектування, включаючи книгообмін з іншими бібліотеками, установами, зв'язки з благодійними фондами, спонсорами, заохочення й стимулювання дарувальників. Інформаційна підтримка благодійних акцій на допомогу бібліотекам	2022-2024	Публічна бібліотека ім.В.Малика
3.3.	Перехід від традиційних до електронних технологій у комплектуванні бібліотечних фондів. Активізація замовлень літератури за допомогою комп'ютерних технологій	2022-2024	Управління культури і мистецтв Публічна бібліотека ім.В.Малика
3.4.	Поповнення існуючого електронного каталогу і власних ЕБД	2022-2024	Публічна бібліотека ім.В.Малика
3.5.	Проведення аналізу та експертної оцінки фізичного стану бібліотечних фондів	2022-2024	Публічна бібліотека ім.В.Малика
3.6.	Проведення планових інвентаризацій бібліотечних фондів бібліотек	2022-2024	Управління культури і мистецтв Публічна бібліотека ім.В.Малика
3.7.	Здійснення контрольних перевірок цінної літератури	2022-2024	Управління культури і мистецтв Публічна бібліотека

			ім.В.Малика
4.	Кадрове забезпечення. Удосконалення системи підвищення фахової кваліфікації кадрів		
4.1.	Забезпечення підготовки, перепідготовки й підвищення кваліфікації працівників бібліотек відповідно до сучасних вимог (менеджмент якості, маркетингові дослідження, використання піар-технологій, стимулювання творчого середовища)	2022-2024	Управління культури і мистецтв, Публічна бібліотека ім.В.Малика
4.2.	Удосконалення системи підвищення кваліфікації бібліотечних працівників	2022-2024	Управління культури і мистецтв, Публічна бібліотека ім.В.Малика
4.3.	Організація й проведення конкурсів, семінарів, тренінгів, майстер-класів, творчих лабораторій, пленерів, круглих столів із питань бібліотечної справи	2022-2024	Управління культури і мистецтв, Публічна бібліотека ім.В.Малика
4.4.	Проведення атестації працівників Публічної бібліотеки ім.В.Малика	2022-2024	Управління культури і мистецтв, Публічна бібліотека ім.В.Малика
5.	Зміцнення й розвиток матеріально-технічної бази бібліотек		
5.1.	Оновлення технічного устаткування бібліотек Публічної бібліотеки ім. В. Малика, створення комфортного середовища (в т.ч. опалення) для бібліотечного обслуговування, придбання сучасних меблів (в т.ч. дитячих) і бібліотечної техніки	2022-2024	Управління культури і мистецтв, Публічна бібліотека ім.В.Малика
5.2.	Придбання комп'ютерної та копіювально-розмножувальної техніки, мультимедійного обладнання й програмного забезпечення	2022-2024	Управління культури і мистецтв, Публічна бібліотека ім.В.Малика
5.3.	Здійснення роботи щодо участі в міжнародних проєктах і конкурсах, інвестиційних грантах, залучення позабюджетних надходжень на розвиток бібліотек	2022-2024	Управління культури і мистецтв, Публічна бібліотека ім.В.Малика
5.4.	Утримання приміщень бібліотек у належному стані, реконструкція, капітальні й поточні ремонти приміщень бібліотек, встановлення сучасних газових котлів, заміна вікон на енергозберігаючі та інше.	2022-2024	Управління культури і мистецтв, Публічна

			бібліотека ім.В.Малика
5.5.	Установка велопарковок для паркування велосипедів відвідувачів бібліотек	2022-2024	Управління культури і мистецтв, Публічна бібліотека ім.В.Малика
5.6.	Забезпечення виконання вимог у сфері техногенної та пожежної безпеки.	2022-2024	Управління культури і мистецтв, Публічна бібліотека ім.В.Малика
6.	Комп'ютеризація й автоматизація бібліотечно-бібліографічних процесів		
6.1.	Придбання та щорічна підтримка програми « prokoha », її впровадження для вдосконалення бібліотечних процесів	2022-2024	Управління культури і мистецтв, Публічна бібліотека ім.В.Малика
6.2.	Посилення інформаційного потенціалу бібліотек Публічної бібліотеки ім. В. Малика за допомогою новітніх технологій, нарощування електронних ресурсів бібліотек шляхом формування власних бібліографічних повнотекстових баз даних, веб-сторінок і веб-сайтів	2022-2024	Управління культури і мистецтв, Публічна бібліотека ім.В.Малика
6.3.	Запровадження довідкових послуг у режимі чату, WiFi-доступу до мережі Інтернет	2022-2024	Публічна бібліотека ім.В.Малика
6.4.	Забезпечення ремонту й технічного обслуговування комп'ютерної та оргтехніки.	2022-2024	Управління культури і мистецтв

6. Шляхи вирішення проблем

Розв'язання цих проблем можливе за умови прийняття Програми, що надасть змогу здійснити заходи щодо збереження та розвитку бібліотек, покращання інформаційно-ресурсної бази новими періодичними виданнями, творами сучасних українських авторів, впровадження прогресивних систем обслуговування читачів, а також суттєво вплине на розвиток бібліотечної справи в Лубенській територіальній громаді.

Для повноцінного функціонування Публічної бібліотеки імені Володимира Малика необхідно здійснити:

№ п/п	Заходи	Орієнтовні витрати (тис.грн.)		
		2022	2023	2024
1.	Забезпечення бібліотек передплатою періодичних видань	168,0	194,0	222,0
2.	Забезпечення бібліотек книжковою продукцією	314,0	363,0	380,0
3.	Забезпечення бібліотек бібліотечною технікою (Інвентарні книги, Книга сумарного обліку, читацькі. формуляри, каталожні картки, поличкові роздільники	19,6	15,2	16,5
4.	Капітальні та поточні ремонти приміщень бібліотеки:	108,0		
5.	Заміна вікон на енергозберігаючі	180,0		150,0
6.	Заміна входних дверей	5,0		
7.	Встановлення пожежної сигналізації та автоматизованої системи оповіщення	101.0 (з них 48.0 пож. сигн.)		
8.	Придбання вогнегасників	6.6	4.8	3.0
9.	Послуги по перезарядці вогнегасників	2,1	0,9	0,9
10.	Забезпечення бібліотек меблями (стелажі, виставкові стенди, стільці, столи тощо)	97,1	34,0	29,0
11.	Забезпечення бібліотек комп'ютерною, мультимедійною та оргтехнікою	246,7	61,5	111,0
12.	Придбання електротоварів (кондиціонер, праска, пілосос для книг, пілосос, електролампочки)	35,0	3.0	3.0
13.	Придбання та щорічна підтримка програми « prokoha », її впровадження для вдосконалення бібліотечних процесів	200,0		
14.	Придбання ліцензованого програмного забезпечення (антивірусна, Майкрософт офіс тощо)	50,0		
15.	Технічне обслуговування та ремонт комп'ютерної та оргтехніки	13.0	13.0	13.0
16.	Послуги доступу до мережі Інтернет (підключення бібліотек до мережі Інтернет та оплата Інтернет – послуг)	115,6	94,6	95,6

17.	Забезпечення проведення соціокультурних заходів (придбання призів, квітів тощо)	19,6	20,8	21,0
18.	Відрядження	4,0	5,0	6,0
19.	Забезпечення бібліотек канцтоварами	29,0	21,0	22,6
20.	Забезпечення бібліотек господарчими товарами	45,0	42,9	44,9
21.	Інше (перевірка опору ізоляції та перевірка системи оповіщення)	17,0	10,0	7,0
22.	Видання методико-бібліографічних матеріалів	0,8	1,0	1,5
	Всього	1777,1	884,7	1127,0

7. Очікувані результати виконання Програми

Реалізація Програми значно сприятиме позитивному й динамічному розвитку бібліотечної справи в громаді, створить умови для статутної діяльності Публічної бібліотеки імені Володимира Малика.

Виконання заходів забезпечить:

- формування нового бібліотечного простору, нових підходів, де бібліотеки виступають центрами книгочитання;
- оновлення бібліотечних фондів новими книгами, періодичними й електронними виданнями;
- модернізацію та оновлення технічного устаткування, збільшення кількості автоматизованих місць із доступом до Інтернету, що сприятиме притоку читачів і впровадженню в бібліотеках нових видів послуг;
- інтеграцію в культурний процес людей з особливими потребами;
- національно - патріотичне, духовне та естетичне виховання підростаючого покоління;
- змістовне дозвілля, простір для спілкування, творчості й підтримки молодіжних ініціатив;
- вільний доступ до книги та інформації для жителів Лубенської територіальної громади;
- зміцнення матеріально-технічної бази бібліотечних закладів;
- оновлення й придбання меблів, що дозволить значно підвищити рівень комфорту для користувачів і створення позитивного іміджу бібліотек.

8. Фінансове забезпечення Програми та строки реалізації

Фінансове забезпечення заходів, визначених Програмою, здійснюватиметься в межах видатків, передбачених у місцевому бюджеті на відповідний бюджетний рік і за рахунок інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України.

9. Організація управління й контролю за ходом реалізації Програми

Виконання Програми здійснюється шляхом реалізації заходів головним виконавцем та учасниками, зазначеними в цій Програмі.

Координація та контроль виконання Програми здійснюється Управлінням культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради та постійною комісією з питань соціальної та гуманітарної політики, освіти та науки Лубенської міської ради. Моніторинг виконання Програми здійснює Управління культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради.

10. Висновки

Форми та методи розв'язання проблем, зазначених у Програмі, реалізовуватимуться відповідно до законодавчих і нормативних актів, що визначають правові, організаційні й фінансові засади функціонування бібліотечної справи.

Реалізація Програми надасть змогу здійснювати оперативне й повне задоволення потреб і запитів користувачів, розширення можливостей та збільшення надання додаткових платних послуг.

Секретар міської ради

Маргарита КОМАРОВА